

Produženje roka za podnošenje zahtjeva za povrat stanova koji su u društvenom vlasništvu

Visoki predstavnik, Carlos Westendorp, je ozbiljno zabrinut pismom koje je mu je uputio Premijer Federacije, Edhem Bičakčić, u vezi sa odlukom Visokog predstavnika da produži krajnji rok od 4. oktobra ove godine, za podnošenje zahtjeva za povrat stanarskog prava nad stanovima u Federaciji koji su u društvenom vlasništvu. Ovaj rok je bio utvrđen Zakonom o prestanku primjene Zakona o napuštenim stanovima koji je na snagu stupio 4. aprila ove godine.

Kao što je Visoki predstavnik objasnio u svom pismu koje je Premijeru Bičakčiću uputio 10. septembra, produženje roka za šest mjeseci je neophodno kako bi se osiguralo da pojedincima ne bude uskraćena mogućnost da vrate svoje stanove, što bi omogućilo velikom broju njih, koji su sada izbjeglice ili raseljena lica, da se vrate u svoje domove.

Program praćenja koji je proveo nekoliko međunarodnih organizacija otkrio je velike probleme u implementaciji zakona. Mnoge općine su se koristile nezakonitim i nepravednim postupcima kojima su izbjeglice i raseljene osobe onemogućene da podnesu zahtjeve. Ovi nezakoniti postupci uključivali su naplaćivanje taksi, zahtjeve da podnosioci zahtjeva podnesu dokumenta koja ne mogu dobiti, odbijanje da se prihvate zahtjevi ljudi koji ne posjeduju federalna lična dokumenta, odbijanje da se prihvate zahtjevi koje podnose lični zatupnici, ili putem pošte i maltretiranje i zastrašivanje podnosioca zahtjeva. Čak i u općinama u kojima proces podnošenja zahtjeva funkcioniра ispravno, dugo odlaganje

početka procesa je značilo da podnosioci zahtjeva nisu imali punih šest mjeseci određenih zakonom za podnošenje zahtjeva.

Visoki predstavnik je o ovim problemima obavještavao Premijera Bičakčića i Ministra za prostorno uređenje i okoliš, Morankića, redovno pozivajući ih da pruže svoju pomoć u otklanjanju ovih problema. Međutim, uprkos njihovim naporima, općinske vlasti su reagovale sporo ili nikako. Visoki predstavnik stoga nije imao alternativu nego da poduzme mjere za zaštitu prava pojedinaca prema Daytonском sporazumu.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira na svom zasjedanju u Luksemburgu u junu je predviđao potrebu produženja roka u slučaju da se zakon ne implementira na pravilan način. Uprkos potpunih saznanja o problemima u implementiranju, federalne vlasti nisu poduzele korake da se produži rok nakon 4. oktobra 1998. godine. Nakon što je Parlament raspušten na početku izbornog perioda, on nije imao više mogućnosti da dopuni zakon prije isteka roka. Na sastanku Upravnog odbora u Sarajevu septembra 8. Odbor je bio ujedinjen u vezi potrebe da se produži rok i dao je potpunu podršku Visokom predstavniku u njegovoj odluci kao jedinim načinom da se zaštite prava izbjeglica i raseljenih lica.

Visoki predstavnik, Carlos Westendorp, je razočaran i izuzetno zabrinut zbog činjenice da Republika Srpska nije usvojila slične imovinske i stambene zakone, ali će upotrijebiti sav svoj autoritet kako bi nakon izbora osigurao usvajanje ovih Zakona u Republici Srpskoj. U međuvremenu, on se nada da će ga federalni organi vlasti podržati u stvaranju uslova za povratak izbjeglica i raseljenih lica u Federaciju, što je od važnog značaja za Sarajevo, glavni grad Bosne i Hercegovine. Visoki predstavnik podsjeća Sarajevske vlasti da glavni donatori još razmatraju da li da ostave na snazi zamrzavanje projekata rekonstrukcije, ili ne.